

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-12/49
URBROJ: 50301-21/06-22-8

Zagreb, 27. siječnja 2022.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	27-01-2022		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/21-09/36		Org. jed.
Držbeni broj:	50-22-07	Pril.	Vrij.

Hs**NP*021-12/21-09/36*50-22-07**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2020. godinu – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 021-12/21-09/36, URBROJ: 65-21-06, od 24. svibnja 2021.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske o stanju sudbene vlasti za 2020. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Temeljem članka 45. stavka 1. Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19. i 130/20.) predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan je jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, Hrvatskome saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini (u daljnjem tekstu: Izvješće).

U Izvješću je dan prikaz organizacije mreže sudova i njihove zakonom propisane nadležnosti, analizirano je stanje ljudskih potencijala u sudovima, izloženi su podaci o kretanju predmeta na sudovima i o pokazateljima uspješnosti rada na predmetima u 2020., uz poseban osvrt na rezultate rada općinskih, trgovačkih i županijskih sudova te Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske na predmetima u kojima se postupak vodi preko 10 godina. Također je dan prikaz proračunskih sredstava namijenjenih potrebama sudbene vlasti te su izneseni podaci o radu Državnog sudbenog vijeća za 2020.

Mreža sudova prema kojoj su sudovi djelovali tijekom 2020. uspostavljena je 1. siječnja 2019., nakon reorganizacije provedene sukladno Zakonu o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 67/18.), a činilo ju je ukupno 66 sudova, i to: 34 općinska suda unutar kojih djeluje 35 stalnih službi izvan sjedišta suda, 15 županijskih unutar kojih djeluju

četiri stalne službe izvan sjedišta suda, 9 trgovačkih, 4 upravna te Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Na kraju 2020. u svim sudovima bilo je ukupno 8.256 zaposlenih (od kojih 6.875 žena), što predstavlja smanjenje od 0,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Od navedenog broja zaposlenika 1.675 su suci, time da najveći broj čine suci općinskih sudova (1.015), slijede suci županijskih (378) te suci trgovačkih sudova (121). U odnosu na prethodnu godinu broj sudaca je smanjen za 37 (2,16 %), a i dalje je veći udio žena i iznosi oko 71 %.

U 2020. je bilo zaposleno 49 vježbenika pravne struke koji su raspoređeni u općinske (41) i trgovačke (8) sudove.

Broj službenika na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima u svim sudovima iznosio je 5.186 osoba, od čega gotovo 91 % čine žene.

Iz podataka o dobnoj strukturi zaključuje se da je najviše sudaca u dobnoj skupini između 60 i 64 godine (396), nema sudaca mlađih od 30 godina, a svega osam ih je u dobi između 30 i 34 godine.

U Izvješću su navedeni podaci o predmetima sudske uprave kojih je u svim sudovima zaprimljeno 69.352, a riješeno 67.029. Posebno su istaknuti podaci o zaprimljenim predstavkama ili pritužbama na rad sudova kojih je u svim sudovima zaprimljeno 4.486 pa se zaključuje da su se odnosile na 0,27 % predmeta u radu, kojih je u 2020. bilo 1.659.613.

Zbog proglašenja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 viši sudovi su proveli manji broj nadzora nad radom nižih sudova.

U Izvješću su prikazani zbirni podaci o radu sudova u petogodišnjem razdoblju od 2016. do 2020., iz kojih proizlazi da je u odnosu na 2019. smanjen priljev predmeta sa 1.289.716 na 1.178.265 ili za 9 %. Od ukupnog broja primljenih predmeta 18.463 (2 % priljeva) se odnosi na predmete jednostavnog postupka stečaja potrošača, zaprimljene nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača („Narodne novine“, broj 67/18.), priljev kojih je u velikom broju na sudove započeo u veljači 2019. Također, rad općinskih sudova je tijekom 2020. opteretio značajan broj predmeta povodom tužbi protiv banaka zbog kredita u švicarskoj valuti, a u posljednjem tromjesečju i kolektivne tužbe u radnim sporovima radi isplate.

Iako zbirni podaci o radu sudova ukazuju na smanjenje priljeva predmeta, povećanje priljeva predmeta u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je na općinskim sudovima, trgovačkim sudovima i Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, dok je na ostalim sudovima smanjen u odnosu na prethodnu godinu.

Broj riješenih predmeta na svim sudovima u odnosu na 2019. je smanjen za 2 % (sa 1.215.959 na 1.196.780 predmeta), pri čemu su trgovački sudovi, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske riješili više predmeta nego u 2019., a ostali sudovi manje.

U odnosu na prethodnu godinu je za 3 % smanjen broj neriješenih predmeta (sa 481.348 na 464.770).

Iz analize broja neriješenih predmeta po sudovima proizlazi da je na kraju 2020. u odnosu na prethodnu godinu smanjen broj neriješenih predmeta upravnih sudova, županijskih sudova, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dok povećanje broja neriješenih predmeta bilježe općinski sudovi, trgovački sudovi i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Indikatori uspješnosti rada sudova za 2020. u usporedbi s ranijim godinama su nešto lošiji, tako da stopa ažurnosti iznosi 98 %, a procijenjeno vrijeme trajanja postupka iznosi 144 dana (10 dana više u odnosu na 2019.), pri čemu je potrebno uzeti u obzir kontinuirano smanjivanje broja sudaca, koji je za 155 manji u odnosu na 2016., a 37 manji u odnosu na 2019.

U petogodišnjem razdoblju uočava se smanjenje broja primljenih predmeta po sucu u svim vrstama i razinama sudova, izuzev Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u kojem je povećan sa 218 na 292 predmeta i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske gdje je povećan sa 407 na 609 predmeta. U isto vrijeme se na svim sudovima smanjuje broj riješenih predmeta po sucu, izuzev Visokog upravnog suda Republike Hrvatske kod kojeg se bilježi povećanje broja sa 188 na 316 riješenih predmeta po sucu.

Analizom starosne strukture neriješenih predmeta uočava se smanjivanje udjela neriješenih predmeta u kojima postupak traje od tri do sedam godina na 17 % u odnosu na 2019. kada je iznosio 22 %. Smanjuje se i broj predmeta u kojima postupak traje duže od sedam godina i njihov udio u broju neriješenih predmeta je 7 % što u odnosu na 2019. predstavlja smanjenje za 2 %.

Iz podataka o kretanju predmeta u pojedinim vrstama i razinama sudova proizlazi da su tijekom 2020. svi općinski sudovi (uzimajući u obzir novu nadležnost za postupanje u prekršajnim predmetima) zaprimili ukupno 847.671 predmet, riješili 824.496 predmeta te je na kraju 2020. ostalo 348.021 neriješen predmet, što ukazuje na nešto lošije rezultate u usporedbi s godinama prije. U broju neriješenih predmeta smanjuje se udio onih u kojima postupak traje duže od tri godine. Pokazatelje uspješnosti rada općinskih sudova u razdoblju od 2016. do 2020. ukazuju na smanjivanje stope ažurnosti, povećanje vremena očekivanog rješavanja predmeta, uz istovremeno smanjenja broja predmeta primljenih po sucu i broja predmeta riješenih po sucu.

Županijski sudovi su zaprimili ukupno 89.368 predmeta, riješili 95.465 predmeta te je na kraju 2020. ostalo 31.462 neriješena predmeta, što je najmanje zabilježeni broj u proteklom petogodišnjem razdoblju. Indikator vremena rješavanja ukazuje na činjenicu kako se skraćuje vrijeme potrebno za rješavanje predmeta (na kraju 2016. je iznosio 187 dana, a na kraju 2020. je iznosio 120 dana). U prethodnom petogodišnjem razdoblju bilježi se smanjenje broja predmeta primljenih po sucu kao i broja predmeta riješenih po sucu.

U 2020. Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske zaprimio je ukupno 13.274 predmeta, riješio 12.451 predmet te je na kraju 2020. ostalo 12.133 neriješenih predmeta, što je povećanje od 7 % u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu je povećan i broj neriješenih predmeta po sucu. Jedan od razloga je i stalno smanjivanje broja sudaca, sa 34 na kraju 2016. na 22 na kraju 2020.

Tijekom 2020. svi trgovački sudovi zaprimili su ukupno 177.547 predmeta, riješili 170.797 te je na kraju godine ostalo 32.040 neriješenih predmeta, što predstavlja

povećanje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2019. Najveći broj predmeta je zaprimljen na Trgovačkom sudu u Zagrebu koji je zaprimio 47 % ukupnog priljeva svih trgovačkih sudova. Nastavno na povećan priljev predmeta, uz gotovo isti broj sudaca, stopa rješavanja je smanjena za 6,39 % te je povećan vremenski okvir rješavanja predmeta sa 53 na 68 dana. I kod trgovačkih sudova smanjuje se broj predmeta u kojima postupak traje od tri do sedam godina dok se broj onih u kojima postupak traje duže od sedam godina povećava. I kod trgovačkih sudova se od 2016. smanjuje broj predmeta riješenih po sucu.

Smanjenje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2019. bilježi i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske koji je zaprimio ukupno 5.587 predmeta, riješio 8.766 predmeta te je na kraju godine ostalo 4.459 neriješenih predmeta, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 42 %. Ako se uzme u obzir da je na kraju 2016. ovaj sud imao 16.194 neriješena predmeta ovakav rezultat pokazuje izniman napredak i uspjeh. Indikator vremena rješavanja predmeta ukazuje na činjenicu da se očekivano vrijeme rješavanja predmeta kontinuirano skraćuje s obzirom na to da je 2016. iznosio 464 dana, a 2020. 186 dana.

Svi upravni sudovi u Republici Hrvatskoj zaprimili su u rad tijekom 2020. ukupno 12.255 predmeta, riješili 13.098 predmeta te je na kraju godine ostalo 6.434 neriješenih predmeta, što ukazuje da je stopa ažurnosti na zadovoljavajućoj razini od 107 %. Također se skraćuje vrijeme potrebno za rješavanje predmeta. Ako se promatraju podaci i pokazatelji o radu upravnih sudova u razdoblju od 2016. do 2020. primjećuje se smanjenje broja primljenih predmeta po sucu, ali i smanjenje broja predmeta riješenih po sucu.

Tijekom godine Visoki upravni sud Republike Hrvatske zaprimio je 5.835 predmeta, riješio 6.312 predmeta, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 9 %. Ovakav rezultat je ostvaren s manjim brojem sudaca u odnosu na prethodnu godinu. U prethodnom petogodišnjem razdoblju zabilježen je porast broja predmeta zaprimljenih po jednom sucu, ali i broj predmeta riješenih po sucu, koji je 2020. najveći. Na kraju godine je ostalo 2.847 neriješenih predmeta, što predstavlja smanjenje broja riješenih predmeta u odnosu na 2019. za 14 %.

Iz podataka o kretanju predmeta Vrhovnog suda Republike Hrvatske u 2020. proizlazi da je taj sud zaprimio u rad tijekom godine 8.265 predmeta, riješio 9.509 predmeta, što ukazuje da je stopa ažurnosti visokih 115 %. Indikator vremena rješavanja predmeta je kraći za 70 dana u odnosu na prethodnu godinu, odnosno smanjen je sa 558 na 488 dana.

U građanskoj grani suđenja stopa ažurnosti iznosi zadovoljavajućih 120 %, a očekivano vrijeme za rješavanje predmeta iznosilo je 594 dana. U kazenoj grani suđenja indikator vremena rješavanja predmeta smanjen je u odnosu na 2019. i iznosio je 121, uz stopu ažurnosti od 100,1 %, što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

U Izvješću se ističe kako je naročit napredak ostvaren u građanskoj grani sudovanja gdje se broj neriješenih predmeta na kraju godine smanjuje iz godine u godinu uz relativno stabilan i vrlo velik priljev novih predmeta. Razlog tome je veće zalaganje sudaca, ali i promjene u organizaciji rada na način da je svakom od sudaca dodijeljen sudski savjetnik koji pomaže u radu i izrađuje nacрте odluka u jednostavnijim predmetima tako da se na mjesečnoj i godišnjoj razini rješava veći broj predmeta. Ovakva organizacija rada se predlaže za sve sudove drugog stupnja.

Izvješće se posebno osvrće i na ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske - osiguranje jedinstvene primjene propisa te navodi da je od 1. rujna 2019. (od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku) sud zaprimio 5.815 prijedloga za dopuštenje revizije i dopustio izjavljivanje u 578 predmeta zbog važnog pravnog pitanja, pa se može očekivati da će u tih 578 predmeta donijeti načelno shvaćanje koje neće biti važno samo za rješavanje konkretnog spora već i za sve buduće iste sporove.

Tijekom godine su sabrana sva pravna shvaćanja Građanskog i Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske i objavljene na mrežnoj stranici suda.

U Izvješću je prikazana analiza rezultata općinskih, trgovačkih i županijskih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u rješavanju predmeta u kojima postupak traje preko 10 godina („stari predmeti“). Prema predstavljanim podacima jedino je kod Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske smanjen broj neriješenih „starih“ predmeta za 9 %, dok je njihov broj kod svih ostalih sudova povećan u odnosu na prethodnu godinu, što je u ukupnom broju rezultiralo povećanjem za 3 %.

Izvješće sadrži podatke o stanju infrastrukture sudova i iskazanim potrebama za osiguranjem dodatnog radnog prostora. Sudovi raspolažu s 1.668 sudnica i 2.472 ostala ureda, a iskazuju potrebu za još 270 sudnica i 259 ostalih ureda, s tim da najviše potreba za osiguranjem dodatnog prostora za rad iskazuju općinski sudovi. Također se ističe problem oštećenja sudskih zgrada na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije te Banovine koja su nastala kao posljedica razornih potresa koji su navedena područja zadesili u ožujku i prosincu 2020.

Kao problem u radu sudova ističe se nedostatak informatičke opreme za održavanje sjednica i rasprava na daljinu te omogućavanja rada od kuće, što se pokazuje nužnim za organizaciju rada u uvjetima proglašenja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2. Stanje osiguranja sudova je također ocijenjeno nezadovoljavajućim.

U Izvješću se navodi i iznos sredstava koja su Državnim proračunom osigurana za sudbenu vlast u 2020. iz kojeg je vidljivo da je iznos ukupnih planiranih proračunskih izdvajanja za sudove u 2020. povećan u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 1.385.125.186,00 kuna. Najveći dio sredstava odnosi se na rashode za zaposlene.

Osim podataka o djelovanju sudbene vlasti, u Izvješću se daju prijedlozi kojima bi se intervencijama u zakone i podzakonske propise iz nadležnosti Ministarstva pravosuđa i uprave mogao unaprijediti rad sudova u kaznenoj i u građanskoj grani sudovanja. Također su istaknuti prijedlozi usmjereni ka poboljšanju materijalnog statusa sudskog osoblja, osiguranju dostupnosti suda građanima održavanjem sudbenih dana, podizanju kvalitete fizičke zaštite sudskih zgrada, reformiranju sustava sudskih pristojbi radi sprječavanja obijesnog parničenja i preispitivanju elemenata za ocjenjivanje rada sudaca. Također se predlaže razvijanje plana upravljanja nekretninama, donošenje odluke o sudbini Trga pravde u Zagrebu i rješavanje problema prostora za rad pravosudnih tijela u Rijeci.

Prema naprijed navedenom, ocjenjuje se da Izvješće iznosi pregled kretanja predmeta po svim vrstama sudova i svim vrstama predmeta kao i pregled pokazatelja uspješnosti rada sudova iz kojih proizlazi da su sudovi tijekom 2020. usprkos objektivnim problemima u vidu epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i razornim

potresima koji su zadesili Grad Zagreb, Zagrebačku županiju i Banovinu postigli zadovoljavajuće rezultate, koji se ogledaju u zadovoljavajućoj stopi ažurnosti, skraćivanju vremena očekivanog rješavanja predmeta i smanjivanju broja neriješenih predmeta na kraju godine. Također se predlažu mjere za unaprjeđenje rada sudova koje su s jedne strane usmjerene na poboljšanje kvalitete propisa, a s druge strane na poboljšanje materijalnih uvjeta za rad i materijalnog statusa zaposlenika u sustavu.

Iz podataka koji se nalaze u Izvješću proizlazi da se uz smanjenje broja neriješenih predmeta nastavlja trend smanjenja broja predmeta riješenih po sucu (izuzev Visokog upravnog suda Republike Hrvatske) te da se povećava broj neriješenih predmeta u kojima postupak traje duže od 10 godina i to za oko 3 % u odnosu na prethodnu godinu. U narednom razdoblju potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se povećala učinkovitost sudaca i sudova u rješavanju predmeta iz njihove nadležnosti, a posebno onih u kojima postupak traje duže od tri godine te kako bi se značajnije skratilo vrijeme trajanja sudskih postupaka.

Vlada Republike Hrvatske daje pozitivno mišljenje na Izvješće i predlaže Hrvatskome saboru da prihvati Izvješće.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković